

Den første Sag paa Dagsordenen er:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Statsstøtte til Sygehuse for tuberkuløse samt til Patienters Behandling paa saadanne,

hvorunder tillige den næste Sag paa Dagsordenen:

Første Behandling af Forslag til Lov om Foranstaltninger til Tuberkulosens Bekæmpelse

foretages.

Forhandlingen genoptoges.

R. Nielsen (Præstø Amts 4de Valgkreds): Det har vist sig, at af de Talere, der have haft Ordet, ere disse Lovforslag blevne modtagne med Velvillie. Dette vil endydermere blive Tilfældet ud over Landet, især blandt dem, der have været hjemsogte af eller have Slægt og Venner, der lide af denne Sygdom. De ville hilse disse Lovforslag med Glæde, og det gælder ikke mindst i de Hjem, som ikke have Midler til ved egen Hjælp at kunne vente Helbredelse gennem Sanatoriebehandling.

For faa Aar siden kendte vi her i Landet ikke noget Middel mod Tuberkulose, vi stode magtesløse overfor denne Sygdom. Vel blev der benyttet forskellig Slags Medicin mod den, men de virkede for det meste saaledes, at skulde de dræbe Bakterierne, sloge de Patienten ihjel med det samme. Lægernes Metode var jo den at lukke en Patient, der led af Sygdommen, inde, for at den friske Luft eller et Vindpust ikke skulde komme til ham, da han saa let kunde blive forkølet. Den modsatte Fremgangsmaade anvendes nu. Nu er Midlet frisk Luft, som vi jo alle let have Adgang til, og kraftig Ernæring.

For 9 Aar siden havde vi her i Landet intet Sanatorium, men da kom paa et Lægemøde i August Maaned Tanken op om at oprette Sanatorier. Det første, der blev oprettet, og som begyndte at arbejde paa Helbredelse af Tuberkulosen, var Vejle-fjord Sanatorium, der aabnede sine Porte i 1900. Nu ere vi jo alle baade her inde og ude i Befolkningen enige om at bekæmpe Tuberkulosen, men vi kunne se forskelligt paa Midlerne, se forskelligt paa, om hvorvidt Sanatorierne kunne virke helbredende og hæmmende. Da vi først for 4 Aar siden have faaet et Sanatorium, have vi kun Statistik for disse 4 Aar at møde med; men se vi paa de Resultater,

der ere opnaaede, maa vi, synes jeg, kalde dem gode. Hvorvidt Helbredelsen er varig, kan man jo nu ikke udtale sig om, men de 4 Aar have dog vist, at der er en Fremgang i 1904 mod 1900 med Hensyn til Antallet af dem, der ere bedrede. Jeg kunde have Lyst til her ved denne Lejlighed med den højtærede Formands Til-ladelse at nævne nogle talende Tal.

I Aaret 1900 blev der paa Vejle-fjord Sanatorium indlagt 26,6 pCt. af Patienter paa 1ste Stadium, 29,2 pCt. af Patienter paa 2det Stadium og 43,9 pCt. af Patienter paa 3die Stadium. Disse Tal vise, at der ikke har været vraget saa stærkt, at det kun var de kraftige og mindre angrebne, som bleve indlagte paa Sanatoriet, men at dette tillige har optaget Patienter, som vare mere angrebne. Naar man ser paa de opnaaede Resultater, synes jeg, at man maa kalde dem glædelige; thi af disse 26 pCt. Patienter paa 1ste Stadium blev der udskrevet 76,9 pCt. som fuldstændig arbejdsdygtige, af Patienterne paa 2det Stadium bleve 51,9 pCt. udskrevne og af Patienterne paa 3die Stadium 13,2 pCt. Disse Tal vise altsaa, at det har stor Betydning at komme paa Sanatorium i rette Tid. Naar man vil opnaa et godt Resultat, gælder det om at komme der, medens man endnu befinder sig paa det første Stadium.

Nu have vi her i Landet efter disse 4 Aars Arbejde med Sanatorierne faaet Plads til mange; vi have naaet at faa en Sengeplads for hver 5—6,000 Mennesker, medens man i Tyskland, det Land, som har arbejdet længst med Sanatorierne, endnu staar med 1 for 6,000. Men naar der nu fra mange Sider bliver indvendt, at vi gaa maaske for vidt i vort Arbejde for Sanatoriesagen, vil jeg dertil bemærke, at saa længe vi ikke have et fastere Grundlag, end vi have efter disse Tal, jeg her har nævnt, mener jeg ikke, at vi ere gaaede for vidt i den Retning. Saa længe som det er Tilfældet her i Landet, at en Patient, naar han søger Optagelse paa et Sanatorium, i Reglen maa vente 4 Maaneder, inden han eller hun kan naa at blive optagen, saa længe have vi ikke for mange Sanatorier.

Nu bliver der ogsaa hævdet, at det er et Spørgsmaal, hvorvidt det nu er varigt med de udskrevnes Helbredelse, men ogsaa her viser Resultatet sig gunstigt, idet Statistikken viser, at i 1904 vare $\frac{9}{10}$ af dem, der i 1900 bleve udskrevne som helbredede fra 1ste Stadium, stadig raske, og at ligeledes $\frac{3}{4}$ af dem, der ere udskrevne fra 2det Stadium, og $\frac{1}{3}$ af dem, som vare ud-